

JURYRAPPORT WILLEM NOLEN PRIJS 2014

De Willem Nolen Prijs is in 2013 ingesteld ter gelegenheid van het afscheid in 2013 van Willem Nolen als hoogleraar psychiatrie in Groningen. In zijn carrière was hij een warm pleitbezorger van vele initiatieven op het terrein van de bipolaire (manisch-depressieve) stoornis.

De Willem Nolen prijs is een prijs voor baanbrekend onderzoek of buitengewone initiatieven op het gebied van de zorg voor patiënten met een bipolaire stoornis en hun naasten. Met deze prijs wil het kenniscentrum Bipolaire Stoornissen (KenBiS) en de vereniging voor Manisch Depressieve en Betrokkenen (VMDB) deze initiatieven stimuleren, waarderen en maatschappelijke aandacht ervoor genereren.

Op 23 september 2014 is de prijs voor de eerste keer uitgereikt. Aan de oproep om personen of onderzoeken voor te dragen, werd met 7 inzendingen ruimschoots gehoor gegeven, en de jury was blij verrast met de kwaliteit van alle inzendingen. Het was dan ook niet makkelijk om uit dit aanbod slechts drie nominaties te selecteren. Zij liet zich bij die keuze onder andere leiden door de vraag of het product of onderzoek uitstraling heeft binnen de sector en of de resultaten ervan overdraagbaar zijn in het belang van de patiënten met een bipolaire stoornis en hun verwanten. Ook wetenschappelijke onderbouwing en de mate waarin het onderzoek of product innovatief genoemd kan worden, speelden mee in de beoordeling.

Zonder de andere inzendingen tekort te doen, waren er drie inzendingen waarover de jury unaniem van mening was dat zij genomineerd dienden te worden.

Als eerste het onderzoek van Dr. Manon Hillegers, kinder- en jeugdpsychiater in het UMC Utrecht, die baanbrekend onderzoek verricht naar de ontwikkeling van bipolaire stoornissen bij familiair belaste kinderen. Zij onderzoekt risicofactoren, vroege uitingen van deze ziekte, en de hersenontwikkeling van deze jongeren. De jury acht dit bijzonder en innovatief onderzoek met een internationale uitstraling. Daarbij biedt het onderzoek ook perspectief voor de toekomst, omdat het richting wil geven aan het ontwikkelen van strategieën om effectief om te gaan met stemmingswisselingen van deze jonge patiënten.

Ook buitengewoon getroffen was de jury door de film van Elisabeth ter Kulve, iemand die zich op veel terreinen inzet voor de behartiging van belangen van de bipolaire patiënt. In haar film "Dwaas en Deskundig", gemaakt in samenwerking met documentairemaakster Sanne te Pas, onderzoekt zij

wat de geleerden te zeggen hebben over de bipolaire stoornis waarmee zij kampt. De jury vindt dit een bijzonder project. Mede door de samenwerking met haar neef, de hoogleraar Jim van Os, biedt deze film een originele en eigenzinnige kijk op deze ziekte, een visie waarin ook ruimte is voor een herstelverhaal, en waarbij nadrukkelijk wordt gewezen op de rol die ervaringsdeskundigen kunnen spelen in het onderzoek naar psychosen.

Tot slot is er de werkgroep psycho-educatie onder leiding van Dr. Raphael Schulte. Deze werkgroep van het KenBiS heeft het internationaal en landelijk bestaande aanbod aan cursussen psycho-educatie geëvalueerd, en op basis daarvan, met inachtneming van de nieuwste wetenschappelijke inzichten, een nieuwe cursus ontwikkeld, neergelegd in een handleiding voor behandelaars, in diapresentaties en in een werkboek voor de deelnemers: de patiënten en hun verwanten. De jury acht dit een buitengewoon belangrijk product, wetenschappelijk volledig onderbouwd, en een duidelijk resultaat van eensgezind groepswork. Kortom, een resultaat dat staat als een huis, en dat een fundament zal vormen voor de zo belangrijke psycho-educatie in de komende jaren.

Om uit deze drie genomineerden een keus te maken was uiterst lastig. Alle drie hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de zorg voor patiënten met een bipolaire stoornis. Maar er moet nu eenmaal een winnaar worden aangewezen. Omdat dit initiatief voor *alle* patiënten, nu en in de toekomst, van grote steun kan zijn, hebben wij uitgeroepen tot winnaar van de Willem Nolen Prijs 2014 : de werkgroep Psycho-Educatie onder leiding van Dr. Raphael Schulte. Op 23 september is de prijs uitgereikt aan de winnaars: de hele werkgroep. Een bronzen beeld dat speciaal in een eenmalige oplage is ontworpen en vervaardigd door beeldend kunstenaar (en ervaringsdeskundige) Jennifer Hoes uit Haarlem.

De jury,

Prof.dr. Willem Nolen

Dr. Peter Goossens (bestuur KenBiS)

Saskia Storimans (voorzitter VMDB)